

Veel puzzelstukjes vallen eindelijk

De telefoon stond roodgloeiend, in de dagen voor en na de uitzending. **Marjan Wiebes - Wiersma** heeft geweten dat ze meewerkte aan de TROS-serie “Het Mooiste Meisje van de Klas”. Hierin blikte ze niet alleen terug op een roerige tijd uit haar leven, ook vertelde ze summier over haar ziektegeschiedenis. Dat die haar nog altijd parten speelt, vertelt ze aan *Vooruitgang*.

Tekst Arnoud Kluiters • *Fotografie* Martine Sprangers
(Frits van Echten fotografeerde Marjan op 15-jarige leeftijd)

Het is een programma vol nostalgie, herkenbare herinneringen, (geheime) schoolliefdes en pophits uit de jaren '70, '80 en '90. In *Het Mooiste Meisje van de Klas* gaat presentator Jaap Jongbloed op zoek naar dat onbereikbare meisje waarop vele jongens destijds verliefd waren. Naar dat meisje dat een voorbeeld was voor veel andere meiden in haar omgeving. Eind vorig jaar was het de beurt aan Marjan Wiebes (55) uit Almere. 'Ik zat op mijn 15e op de HBS in Den Haag. Onlangs hoorde ik dat een jongen uit mijn klas zich afvroeg hoe het mij eigenlijk was vergaan. Sweet memories, hij zat met een glas whiskey naar het programma te kijken. In een opwelling nam hij na afloop ervan contact op met de TROS, met de vraag of dit kon worden uitgezocht. Dat heb ik geweten.' Lachend: 'Mijn toch al turbulente leventje heeft er een nieuwe dimensie bij gekregen. Eerst waren de maanden vóór de uitzending in belangrijke mate gevuld met voorbereidende gesprekken en opnames. Daarna met terugblikkende

gesprekken met familie, vrienden en bekenden. En vooral ook met het verwerken van al deze indrukken. Langzaam krijgen die nu een plekje.'

Aan televisiekijkend Nederland vertelt Marjan Wiebes openhartig over haar ervaringen in die tijd. Liefdevol wordt ze thuis niet opgevoed, wat tot confrontaties, onzekerheden en schaamte leidt. Intussen vergapen veel klasgenoten zich wél aan dat mooie meisje met die opvallend moderne kleding. Maar wie ze werkelijk is, dat weten de meesten van hen niet. Buiten schooltijd begeeft ze zich steeds meer in de Haagse muzikscene, waar ze nauwe contacten heeft met bandleden van destijds beroemde popgroepen als Tee Set en Cuby & the Blizzards.

Darmziektes

Met dezelfde openheid vertelt ze enkele weken na de uitzending ook over haar darmziektes. Die worden in de jaren negentig gediagnostiseerd. 'Al van kinds af had ik continu buikpijn en last van krampen. Pas

ijk in elkaar

toen vele jaren later bleek dat mijn pasgeboren dochtertje een koemelkallergie had, kwam ook bij mij het een en ander in een stroomversnelling. Hoe lang heb ik als kind geen melk moeten drinken? Tot alle soorten pap aan toe, ik moest en zou het opdrinken! Ook op school. Al spuugde ik alles weer uit.'

Met die informatie in het achterhoofd laat Marjan zich onderzoeken als ze op een gegeven moment zelf ernstige buikklachten krijgt. Er gaat nog veel onderzoekstijd en energie overheen, maar uiteindelijk wordt medio jaren negentig duidelijk dat er sprake is van proctitis ulcerosa, een ontstekingsziekte in het uiteinde van de dikke darm. 'Met medicijnen kon ik in eerste instantie de klachten onderdrukken én mijn werk in een sportschool voortzetten.'

In 1998 gaat het weer mis. Met ernstige vermoeidheidsklachten meldt Marjan Wiebes zich opnieuw in het Flevoziekenhuis in Almere. Tijdens een scopie wordt een langzaam groeiende tumor in de endeldarm gevonden. Een rectumamputatie en colostoma lijken aanstaande, maar daar wil ze op dat moment niets van weten.

'Bij mijn moeder is jaren geleden een stoma aangelegd als gevolg van darmkanker. Dat heeft me zo'n schrikbeeld gegeven: dan zou ik niets meer kunnen. Dat was het beeld dat ik er toen bij had, want zo gedroeg mijn moeder zich. Bovendien wilde dokter Verbeek, mijn chirurg, zich liever eerst op andere mogelijkheden oriënteren.' Omdat er geen sprake is van uitzaaiingen, wordt gekozen voor inwendige bestraling. 'Ook al dreigden

daarna een vervroegde overgang en blijvende incontinentie: ik ging ervoor', zegt Marjan Wiebes. En met succes, daarna lacht de wereld haar weer toe. De stoelgang werkt snel als vanouds en ze kan direct weer goed eten en aansterken.

Hyperbare zuurstoftherapie

'Tot ruim een jaar later vreselijke pijnen terugkeerden. Er bleek een klein, nog levend scheurtje te zitten in het verder afgestorven stukje endeldarm. Na overleg koos ik ervoor die in het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam te bestrijden met hyperbare zuurstoftherapie. 'Dit gebeurt in een hoge-druktank. Die wordt ook voor duikers gebruikt als ze na een diepe duik onverantwoord snel naar het wateroppervlakte zijn teruggekeerd.

[Lees verder op pagina 29](#)

Ze kunnen dan levensbedreigende klachten oplopen als gevolg van een te hoge druk op het lichaam.'

Het zuurstofarme darmscheurtje krijgt weken achtereen zuurstof toegediend onder verhoogde druk. 'Die gierde dan door het lichaam. Het was het proberen waard. Ik kon niet meer zitten van de pijn, alleen nog maar staan of liggen.' Twee maanden later blijkt dat de therapie is aangeslagen. 'Ik voelde me als herboren. Ging weer aan het werk, bij de afdeling Burgerzaken waar ik sinds 2001 in dienst was.'

Tot 2007 maakt ze af en toe gebruik van de hyperbare zuurstoftherapie, tot de klachten opnieuw opspelen. Nu is een operatieve ingreep echt onvermijdelijk. Marjan Wiebes keert terug in het Flevoziekenhuis, waar ze opnieuw bij chirurg Verbeek terecht komt. Hij legt een kunstmatig slijmfistel én een colostoma aan, om de boel tot rust te laten komen en zo goed mogelijk te laten herstellen. 'Ik zag er eerst tegenop. Maar mijn tweede man Jeroen, met wie ik sinds een paar jaar een nieuwe relatie had, niet: wat moet gebeuren, moet gebeuren. Gelukkig ging alles in één keer goed, ik ben er ontzettend goed begeleid en ondersteund.'

Al van kindsaf had ik continu buikpijn en last van krampen

Hoewel Marjan Wiebes weer snel haar draai vindt, moet ze in het daarop volgende jaar nog twee keer onder het mes. Eerst om in het buikgebied twee lichamelijke klachten te verhelpen. Vervolgens wordt alsnog ervoor gekozen de slijmfistel op te heffen en een rectumstomp aan te leggen. Een colostoma is nu wat rest. 'Ik hoop onderhand dat ik ben uitbehandeld. Maar de kans op complicaties blijft natuurlijk aanwezig. Mijn stoma werkt goed. De stomp geeft af en toe wat irritatie, ik kan die niet meer spoelen.' Ondanks alle ongemakken heeft Marjan Wiebes er geen spijt van dat ze destijds voor inwendige bestraling heeft gekozen. 'Die paar goede jaren waarin ik wél tot veel in staat was, zijn me heel veel waard

geweest. Achteraf gezien zou ik dezelfde keuze kunnen maken, zeker nu de techniek verder is verbeterd.

Toch besef ik: wat toen een goede behandeling leek, heeft uiteindelijk tot bestralingsschade geleid. Helaas. Dat is later ook toegegeven. Daarom vind ik dat je je voorafgaand aan de behandeling ontzettend goed moet laten voorlichten. Wees alert, vraag door! Weet waaraan je begint.'

Welcome afwisseling

Sinds enkele maanden werkt ze niet meer. 'Mijn gezondheid is te grillig, ik heb ook nog een vorm van reuma. Om me tegen mezelf te beschermen hebben mijn bedrijfsarts en het UWV me voor de komende twee jaar op "stop" gezet.'

Mede om die reden was Het Mooiste Meisje van de Klas een meer dan welkome afwisseling. 'Het voorbereiden van de uitzending nam veel tijd in beslag. Ik sprak met redacteurs over verschillende fases uit mijn leven, zocht naar oude foto's. Daarna ontmoette ik verschillende klasgenoten uit mijn HBS-tijd en werd mee genomen naar een reünieconcert van Cuby & the Blizzards. "Backstage" kwam ik de bandleden weer tegen. En eerlijk: de klik was er meteen weer. Van hun liedje Window of my Eyes krijg ik nog altijd kippenvel.'

Ook na de uitzending kwamen er reacties. Oude bekenden meldten zich via internet, e-mail of schakelden de TROS in

om haar weer te kunnen spreken. Ook reageerde een enkeling, omdat ze op tv vertelde dat ze nu een stoma heeft. 'Eén vrouw vertelde me kracht te putten uit mijn verhaal. Ik vermoed dat zij ook kanker heeft of eraan is behandeld. Verder benaderde een oude kennis van Jeroen me. Ze blijkt dezelfde vorm van endeldarmkanker te hebben en was op zoek naar ervaringsverhalen. Ik denk dat ik haar de komende tijd wat vaker zal spreken, afhankelijk van de voortgang van haar therapie.'

De vele reacties hebben veel tijd in beslag genomen. 'Er was bijna geen avond zonder telefoon. Heel druk natuurlijk, maar dat was erg fijn. Veel puzzelstukjes vallen opeens ineens. Ik zit in een periode dat ik opeens niet meer mag werken. Dat is toch een vonnis. Dan is het hele circus rondom dit programma meer dan welkom', zegt Marjan.

'Anderzijds dringt het nu nog niet helemaal tot me door wat er in het afgelopen jaar écht met me is gebeurd. Dat zal de komende tijd wel gebeuren. Gelukkig zit ik intussen niet stil. Ik heb veel sociale contacten en ben gek op sporten: ik zwem, wandel, fiets en ben voorzichtig weer in de sportschool bezig. Ook volg ik een cursus Frans. Genoeg te doen dus!' ●

Meer weten? Ga naar <http://player.omroep.nl/?afid=10378176> om de uitzending terug te zien en reacties hierop te lezen.